

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств **Рівненської області** щодо їх ділових очікувань*

I квартал 2025 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Рівненської області в I кварталі 2025 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств **Рівненської області** у I кварталі 2025 року свідчать, що, незважаючи на війну, брак кваліфікованих працівників, дорогі енергоносії, **респонденти очікували зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та оптимістично оцінювали перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Очікувалося подальше зростання цін, водночас девальваційні очікування послабилися.**

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікували:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні вищими темпами:** баланс відповідей – 28.6% (у попередньому кварталі – 16.7%) (графік 1), у цілому по Україні – 15.6%;
- **зростання цін на споживчі товари та послуги:** 50.0% респондентів очікували, що інфляція перевищить 10.0% (як у попередньому опитуванні), у цілому по Україні – 60.3%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називали воєнні дії, витрати на виробництво та податкові зміни (вплив чинника посилюється) (графік 2);
- **повільнішу девальвацію національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікували 78.6% респондентів (у попередньому кварталі – 100.0%), у цілому по Україні – 89.1%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – 7.1% (у IV кварталі 2024 року – 0.0%) (таблиця), у цілому по Україні – 4.7% (таблиця);
- **збільшення обсягів реалізації виробленої продукції, у тому числі на зовнішньому ринку:** баланси відповідей – 14.3% і 40.0% відповідно (у попередньому кварталі – 25.0% і 0.0%) (таблиця). У цілому по Україні баланси відповідей – 20.7% та 19.5% відповідно;
- **зменшення обсягу інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – «мінус» 7.7% та 0.0% відповідно (у попередньому кварталі – по 16.7%) (таблиця), у цілому по Україні – 2.7% та 13.4% відповідно;
- **збільшення кількості працівників на своїх підприємствах:** баланс відповідей – 7.1% (у попередньому кварталі – 0.0%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 0.6%;
- **уповільнення зростання цін на товари / послуги, що купують підприємства, та на товари / послуги власного виробництва:** баланси відповідей – 71.4% та 50.0% відповідно (у попередньому кварталі – 100.0% і 66.7% відповідно) (графік 6). На подорожчання товарів / послуг власного виробництва найбільше впливатимуть ціни на енергоносії, сировину і матеріали, вартість трудових ресурсів та курс гривні до іноземних валют (графік 7);
- **зростання витрат на одиницю продукції та на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 50.0% і 23.1% відповідно (у IV кварталі 2024 року – по 50.0%) (графіки 4, 6).

Воєнні дії та їх наслідки, брак кваліфікованих працівників (вплив чинника посилюється), занадто високі ціни на енергоносії респонденти називали **головними чинниками, що стримують спроможність підприємств нарощувати виробництво.** Вище, ніж у попередньому кварталі, респонденти оцінили вплив надмірного податкового тиску та недостатнього попиту (графік 5).

Підприємства області **очікували зростання потреби в позикових коштах** найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планували брати банківські кредити, обирали кредити виключно в національній валюті. Наявність інших джерел фінансування, занадто високі ставки за кредитами та надмірні вимоги до застави (вплив чинника посилюється) зазначалися респондентами як головні стримуючі чинники залучення кредитних ресурсів (графік 9).

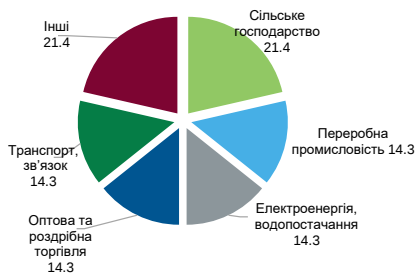
Усі респонденти області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 96.6%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

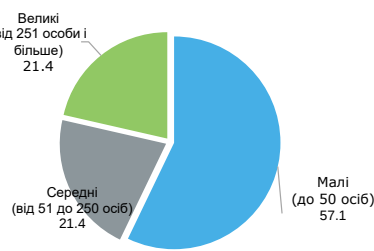
- **поточний фінансово-економічний стан поганий:** баланс відповідей – «мінус» 7.1% (у попередньому кварталі – «мінус» 8.3%), у цілому по Україні – «мінус» 3.4%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва знизився й оцінювався як нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 50.0% (у попередньому кварталі – 0.0%);
- **підприємства області були спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних виробничих потужностей:** баланс відповідей – 7.1% (у IV кварталі 2024 року – «мінус» 16.7%).

Паспорт вибірки^{1, 2}

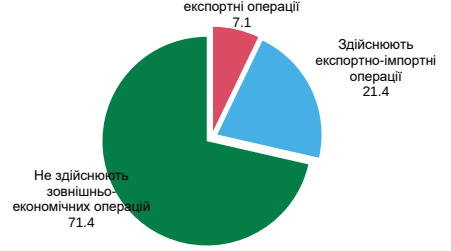
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

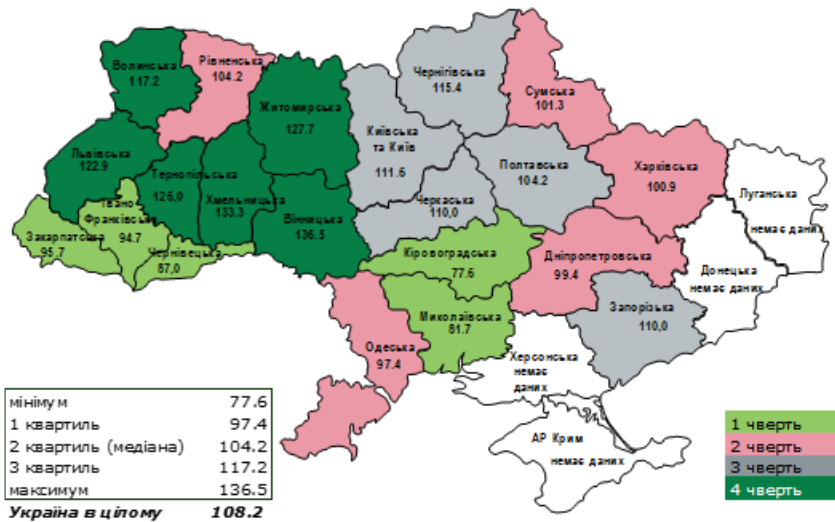

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 05–26 лютого 2025 року;
- опитано всього 14 підприємств;
- вибірка підприємств за видами економічної діяльності нерепрезентативна.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*кuartиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значень показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Рівненської області щодо їх ділової активності (за складовими)

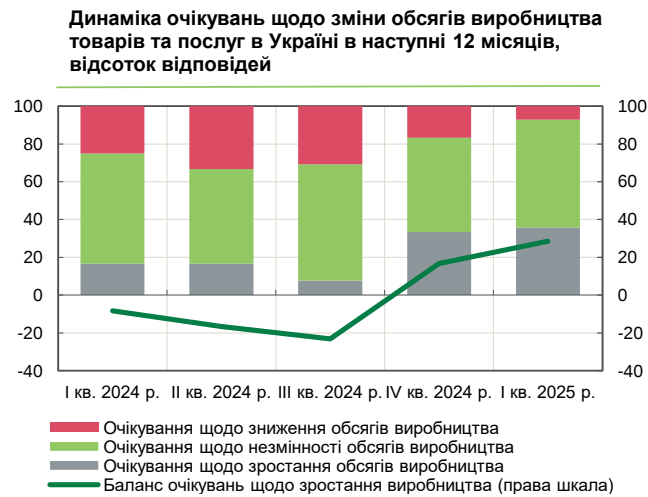
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	I кв. 2024 р.	II кв. 2024 р.	III кв. 2024 р.	IV кв. 2024 р.	I кв. 2025 р.
фінансово-економічного стану	16.7	8.3	-7.7	0.0	7.1
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	8.3	0.0	0.0	25.0	14.3
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-8.3	-16.7	-16.7	16.7	-7.7
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	25.0	0.0	-16.7	16.7	0.0
кількості працівників	8.3	0.0	7.7	0.0	7.1

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

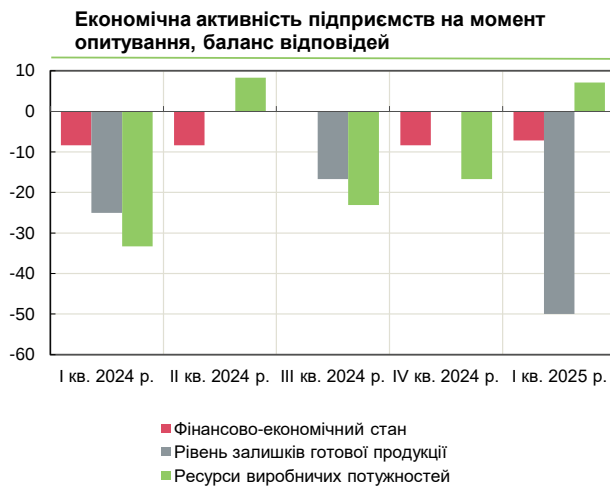
Графік 1

Графік 2

Графік 3

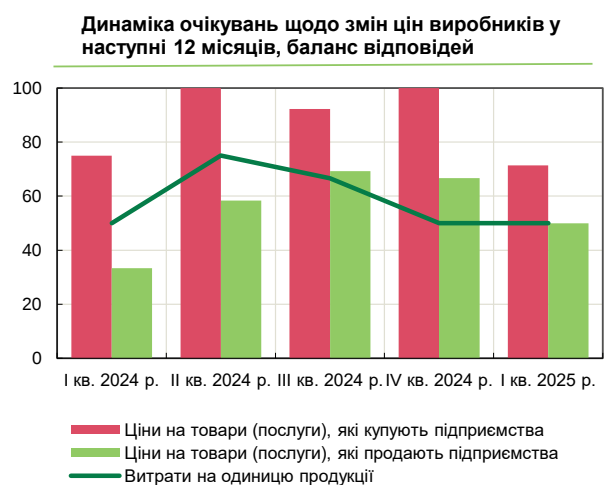
Графік 4

Графік 5

Графік 6

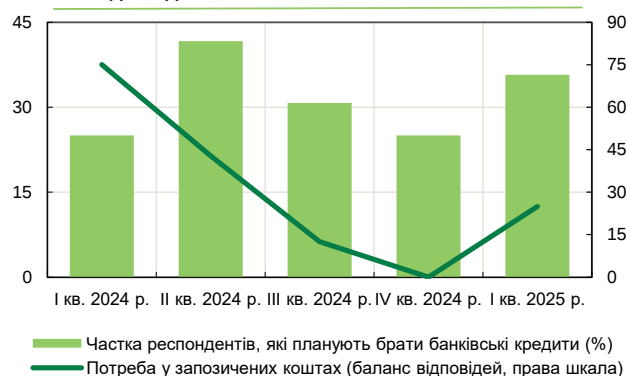
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

